

v Lokač
SV. JERNEJ (pri Konjicah) - ž.c. sv. Jernejan

l.

Divar iz Maribora Denzl je vlij veliki zvon.

Slov. gospodar, l. 1873, str. 206.

SV. Jernej (St. Bartholomaus).

Fara, posvečena sv. Jerneju.

Pravilno orientirana cerkev stoji na griču v n. v. 360m.

Viri in literatura: Avg. Stegenšek: konjiška dekanija, Maribor 1909.;
Farna kronika;

Cerkev sestavlja: Prižmatičen zvonik, pravokotna ladja, kateri je na jugu prizidana 3/8 zaključena kapela, precej nižji toda enako širok 3/8 zaključeni presbiterij ter na severu mu prizidana pritlična zakristija. Ob severni strani zvonika so dozidane stopnice, vodeče v njegovo 1. nadstropje. (iz l. 1903.) Gradnja je kamenita, ometana. Strehe: sedlasta, strešaste, škriljeve; Zvonikova neokusna laternasta, pločevinasta.

Zunanjščina: Zvonik in sploh vsa cerkev razen kapele, ki ima pristrešen talni zidec, je brez talnega zidca. Fabion zvonika in ostale cerkeve je konkan, kapel je bogato profiliran. Sicer je ~~vsa~~ vsa cerkvena zunanjščina neražčlenjena.

Zvonik im a v pritličju širok vhod iu juga, pp lino iz zapada ter preprost pp vhod na njegovo zunaje stopnišče. Line v višjih etažah so pp, zvonove pa dvojne ppk. Raven fabion je neprekinjen.

Severna ladjina stena ima dve pp okni s stopničastim ostenjem ter izven teh osi 3 lunete, zakristija ima pp okno v zapadni, zazidano pp okno na

severni ter lesen portal v vzhodni steni. Presbiterij ima kamenit ppk portal in pp okno v južni in malo okroglo lino v vzhodni steni. Kapela ima pp okni v obeh podolžnicah, pps polje v zapadni poševnici in zazidano okno v južni zaključnici. Južna ladjine stena ima pp okno in izven njegove osi 2 luneti.

V drugem nadstropju zvonikove južne stene je pps niša, okrašena s 3 angolskimi glavicami in grozdnimi obeski, ki kaže na 1. pol. 18. stol.

Notranjščina: Tlak je cementen. Zvonica a, ki je bila prvotno odprta na vseh 3 straneh, ima križni obok. Glavni portal je preprost pp. Zidana pevska empora počiva od 1. 1903 na traverzah. Vhod vanjo je od zunaj preko zvonikovega stopnišča. Ladjine stene členijo dvojni pilastri, ki ki končujejo 1,5m nad tlemi, nosijo 2 dvojne in 2 enojne oproge ter 3 križne oboke. Vso ladjo obteka ogredje. Slavolok je ppk. Presbiterij obteka ozka greda, pokrita pa banja z 2 paroma plitvih sosvodnic in tristranim zaključkom. Kapelin slavolok je nizek, ppk okrašen s štukom. Kapelo poživlajo 4 pilastri, obteka ogredje, pokriva pa križni obok s tristranim zaključkom. Portal iz presbiterija v zakristijo je preprost, pp, ušesast. Zakristijo pokriva raven strop. Notranjščino krasi dekorativno figuralna slikarija, iz 1. l. 1931. (Simon Fras).

Oprava: Glavni oltar ima menzo, na katere plošči je spredaj napis 18 F I..., podstavek brez obhodnih lokov, nastavek sestavljen iz para stebrov in para pilastrov ter golšastega ogredja in atiko. V srednji dolbini je kip Jérneja, ob straneh Gregorja in Ambroža, v atiki pa dokolenski kip benediktinskega redovnika z mečem v roki, menda Stanislava škofa krakovskega

Kip tituliranega svetnika je baje iz Žičkega samostana ter kvalitetnejši od ostalih. Oltar je dobro baročno delo iz srede 18. stol.

Stranska oltarja sta delo istega mojstra kot glavni oltar. Ima bogato atiko, spleteno iz školjkovine in akanta ter sta nastala v sredini 18. stol. Glavna kipa Srca Jezusovega in Lurške MB sta iz 2. pol. 19. stol., ter bp, ostali kipi pa razen Bernardike in Terezike baročni.

V kapeli je Marjetin oltar s parom stebrov in golšastim ogredjem ter rokajskimi ušepi. V nastavku so kipi Lucije, Marjete in Apolonije, v atki pa v oblakih ~~papež~~ kipa papeža Sixta in Lovrenca. Svetnice so vitke in okorno izdelane ter verjetno delo nastavkovega mojstra, medtem ko sta kipa Sixta in Lovrenca starejša ter mogoče iz Žic. Lepi so baročni rezljani svečniki. Oltar je nekako istočasen z ostalimi tremi.

Prižnica je preprosto baročno delo iz 2. pol. 18. stol. katerega krona kip Dobrega pastirja.

Amenit krstilnik s kvadratasto nogo in piščalasto okrašenim bazonom je iz konca 18. stol.

Oprema: Je bp.

Zvonik: Je v prvem nadstropju ometan. Ima bronasti zvon z napisom: FRANZ ANTONI WEIER IN GRAZ GOSS MICH ANNO 1727. Krasí ga baročna fruktonska ornamentika ter 6 reliefov: Florijana, Marjete, Franca Ksaverija, škofa v oklepu, Jerneja in Barbare.

Podstrešje: Zvonikova vzhodna stena kaže sled prvotne mnogo nižje ladje, torej je bila ladja obokana in dvignjena še lepo postavitvi zvonika.

Ker se kaže sled prvotne strehe tudi na zidu nad slavolokom, na njegovi vzhodni strani pa sled strehe prvotnega mnogo nižjega ali pa vsaj mnogo ožjega presbiterija, smemo trditi, da je ladja še prvotna, gotska.

Vse ostalo so kasnejši prizidki. Vsi oboki so kameniti.

Resume: Cerkev se prvič omenja leta 1405 kot konjiška podružnica, torej je bila zgrajena v 14. stol. Od nje je ohranjena današnja ladja, ki pa je bika za ca 1,5 m nižja ter ravno stropana. Njen vzhodni zaključek je bil gotovo 5/8 presbiterij, ki je bil mnogo ozji in nižji od današnjega. V 1. pol. 18. stol. so prizidali zvonik in s skromnim štukom okrašeno kapelo, verjetno takrat, mogoče še nekoliko preje pa današnji presbiterij. V sredini 2. pol. 18. stol. so dvignili xix ladjo ter jo obokali, vanjo pa vdelani pevsko emporo, ki je do 1. 1903 počiva na 2 slopih. Najmlanši dozidek je zakristija, ki je iz ca 1785, ko je cerkev postala fara.

Okolica: Cerkev obdaja pokopališko obzidje. Župnišče je iz konca 18. stol.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

Ostalo: Nekoliko pod vasjo je ob cesti običajna kapela z lepim baročnim kipom Immaculate v bogato razviljani draperiji.

Opombe:

J. Cerk: Celjska topografija (Konjice), rkp. str.29, 29 (zapiski 1959).